

Veehouderij na 2015

Door:

Wiebren van Stralen

Beleidsadviseur Milieu Veehouderij LTO Nederland

Wat telt na 2015?

12 december 2013

Boeren gebruiken dit om hun akkers en weilanden te bemesten. Het gebruik van dierlijke mest is wettelijk beperkt, omdat te veel mest slecht is voor het milieu. De mest die overblijft noemen we mestoverschot.

Maatregelen tegen het mestoverschot

Via het voer

Dieren krijgen aangepast voer waardoor de mest minder fosfaat bevat

Via mestverwerking

De mest wordt verwerkt tot bijvoorbeeld kunstmest

Via uitvoer

De mest wordt bewerkt zodat deze geschikt is voor export

Verantwoorde ontwikkeling Nederlandse melkveehouderij

Grenzen aan de groei

- Grondgebonden
- Behoud weidegang
- Gezinsbedrijf
- Binnen milieurandvoorwaarden
- Geen ongewenste bedrijven

Behoud grondgebonden melkveehouderij

- Geen bedrijven zonder grond
- Voor weidegang en telen van voer (gras en voedergewassen)
- Behoud open Nederlandse cultuurlandschap
- Regionale verschillen

MAAK VAN
NEDERLAND
GEEN
MEGASTAL

SHARON,
MAAK VAN NEDERLAND
GEEN MEGASTAL!

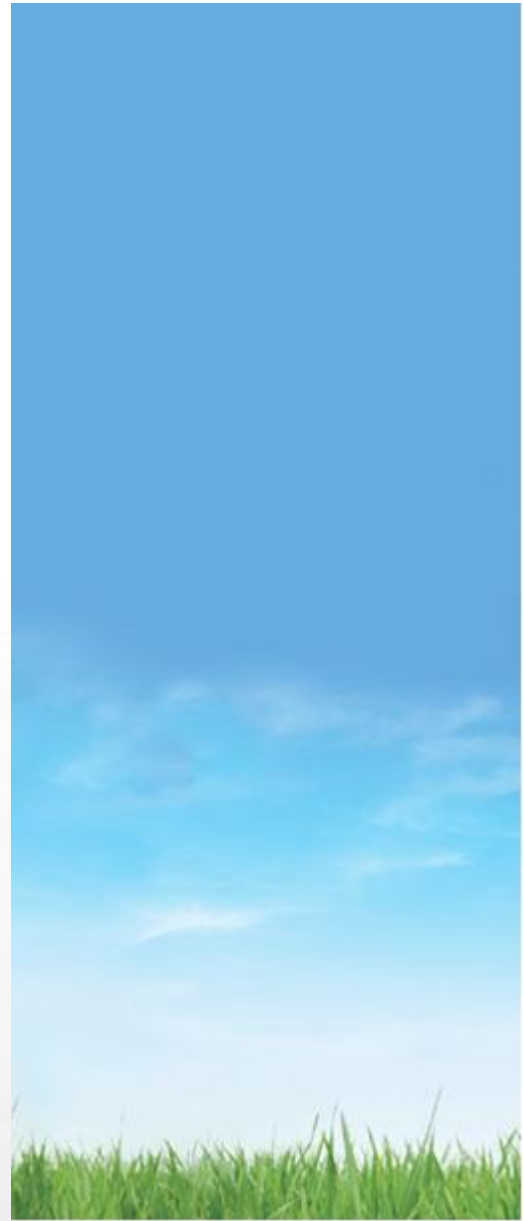
DUURZAME
GROEI
VAN DE
VEEHOUDERIJ?

Producers binnen milieurendvoorwaarden

- Verwachte groei melkvolume gemiddeld 1,5 % per jaar tot 2020 (t.o.v. 2011)
- Groei begrensd door milieurendvoorwaarden fosfaat, ammoniak, broeikasgas
- Eigen fosfaatplafond melkveehouderij
- Actieplan mest en mineralen (juli 2013):
 - voer- en managementmaatregelen
 - voldoende operationele mestverwerkingscapaciteit
 - optimaal benutten plaatsingsruimte
 - verbeteren mineralenefficiëntie met KringloopWijzer

LIMITED SPACE
MEANS LIMITED GROWTH!

Also; TRY NOT
TO BREATHE
SO MUCH!

Drie sporen

Efficiency

Evenwichtsbemesting

Mestverwerking

Eigenlijk is dit BEX....
(bovenkant kringloop)

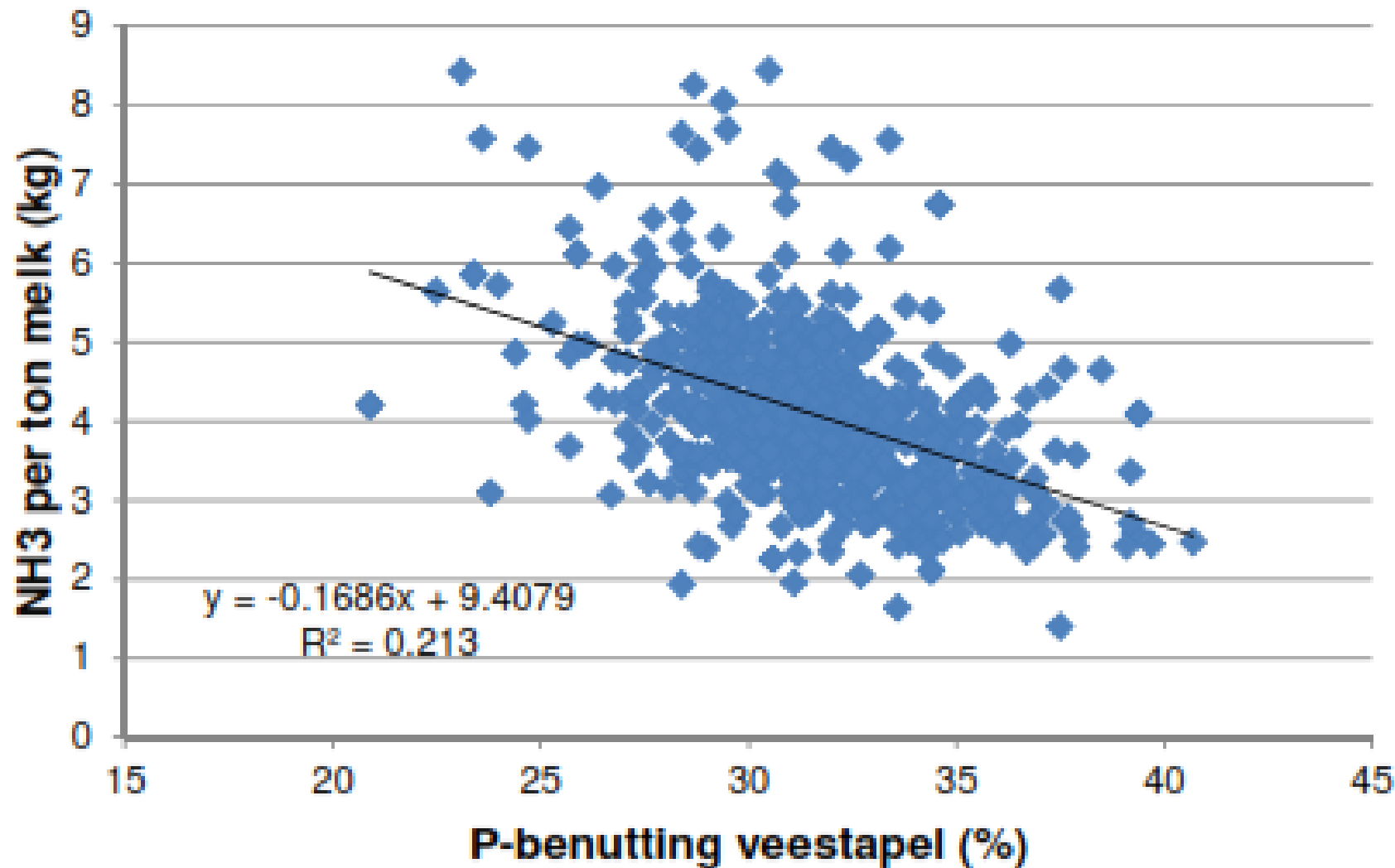
..en dit de bodembalans.... (onderkant kringloop)

Excretie	Stikstof	Fosfaat
Bedrijfsspecifiek, excl. correctiefactor (kg)	15465	4989
Bedrijfsspecifiek, incl. correctiefactor (kg)	14691	4740
Forfaitair (kg)	17249	6062
Voordeel bedrijfsspecifiek, incl. (kg)	+2557	+1322
Mestafzet	Stikstof	Fosfaat
Gebruiksnorm dierlijke mest (kg)	12998	4595
Mestafzet bij bedrijfsspecifieke excretie (kg)	1694	145
Mestafzet bij forfaitaire excretie (kg)	4251	1467
Voordeel bedrijfsspecifiek, incl. (kg)	+2557	+1322
Voeding	N	P
Efficiëntie (%)	26	35

Betere benutting

Bedrijf

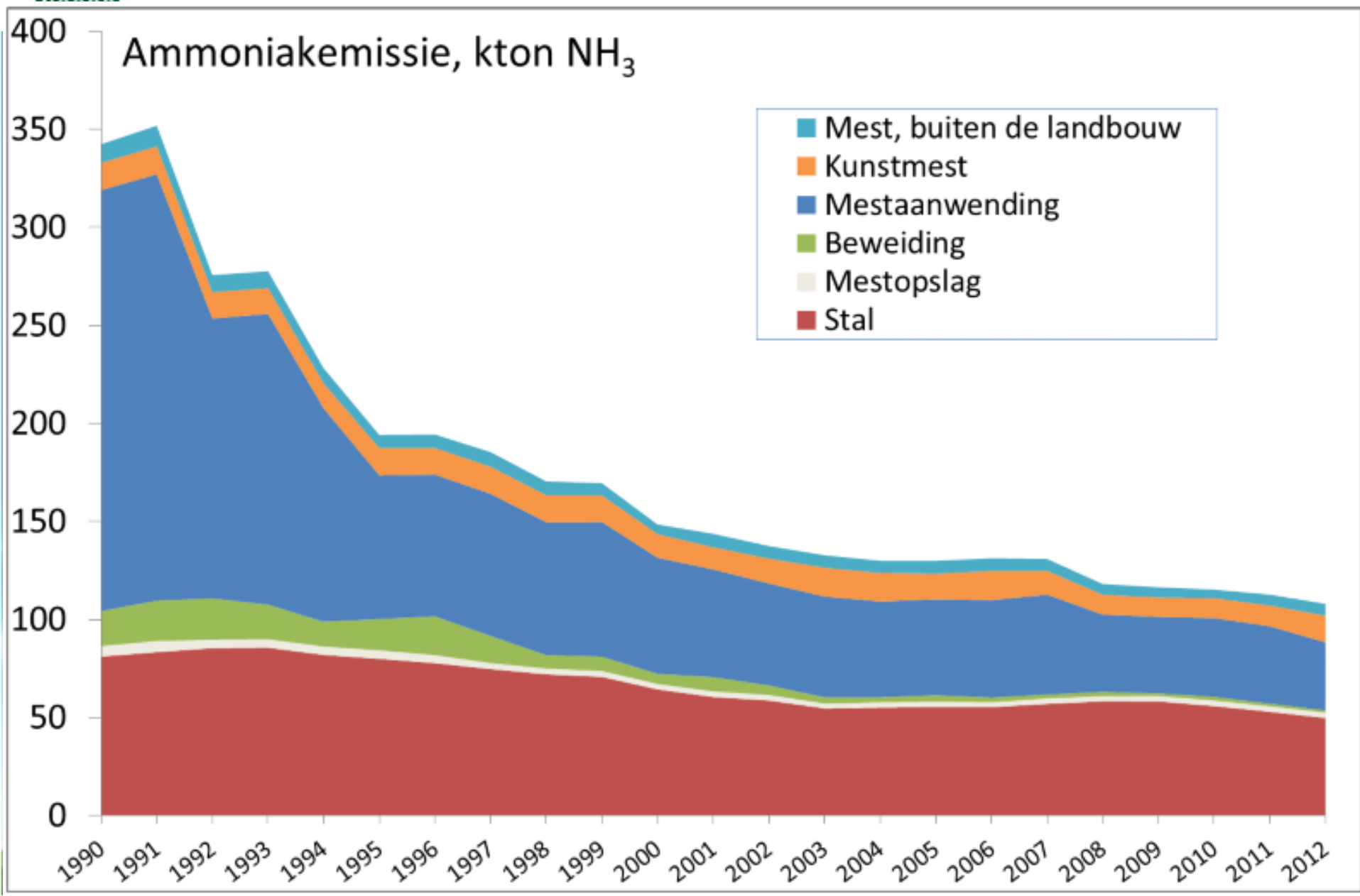
Bedrijfsintensiteit in ton melk per hectare 19,9

Emissie ammoniak *Toelichting*

	NH3 (kg/bedrijf)	NH3 (kg/hectare)	NH3 (kg/ton melk)	NH3 (kg/GVE)
Totaal	3306	63,6	3,20	26,0
Waarvan:				
- stal en mestopslag	1418	27,3	1,37	11,1
- drijfmest op bouwland	314	6,0	0,30	2,5
- drijfmest op grasland	1351	26,0	1,31	10,6
- kunstmest op bouwland	7	0,1	0,01	0,1
- kunstmest op grasland	169	3,2	0,16	1,3
- beweiding	47	0,9	0,05	0,4

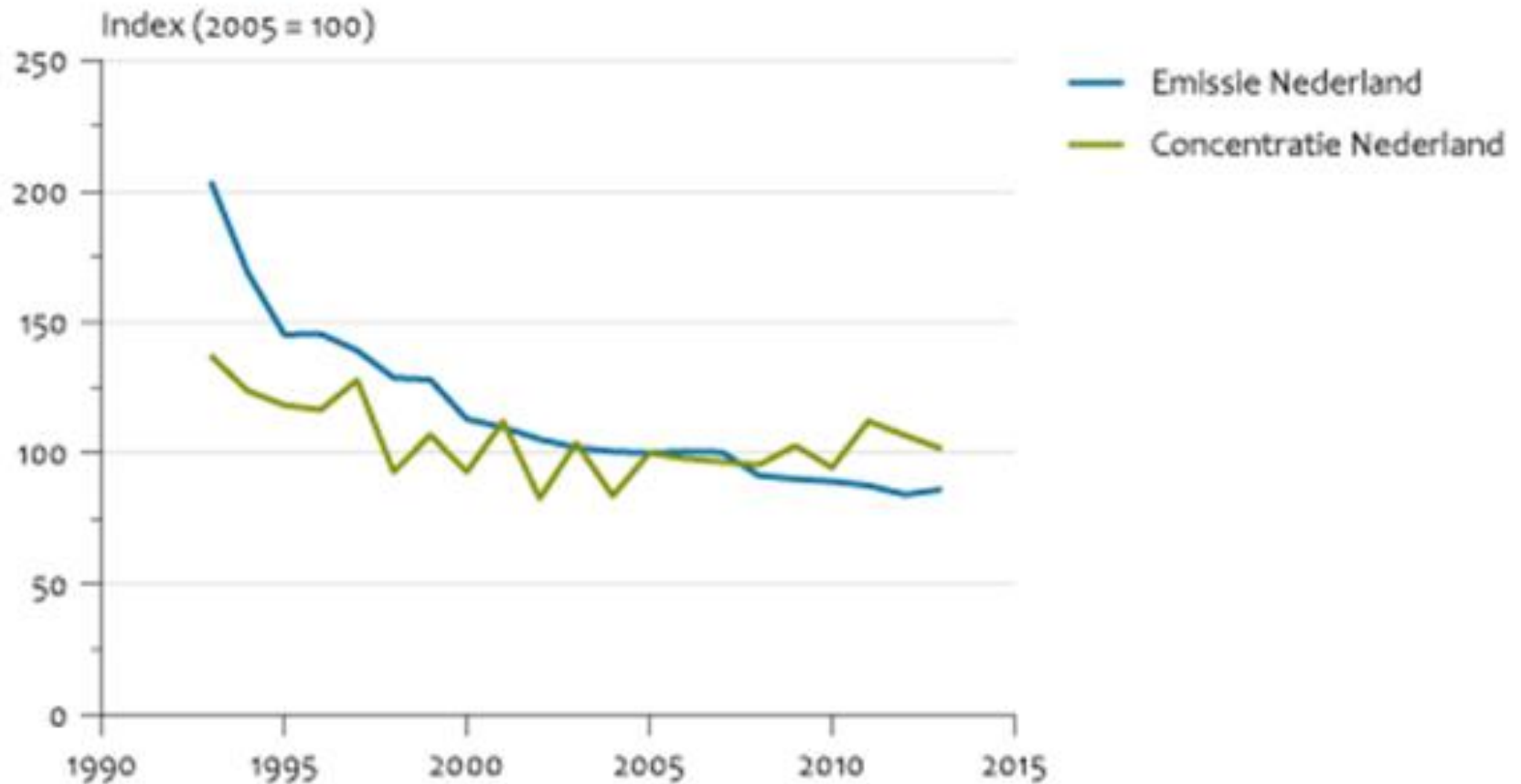
Via de TOELICHTING in de tabel "Emissie ammoniak" is een referentie voor het specifieke bedrijf te vinden, zodat te beoordelen is of het bedrijf veel of weinig ammoniak emitteert.

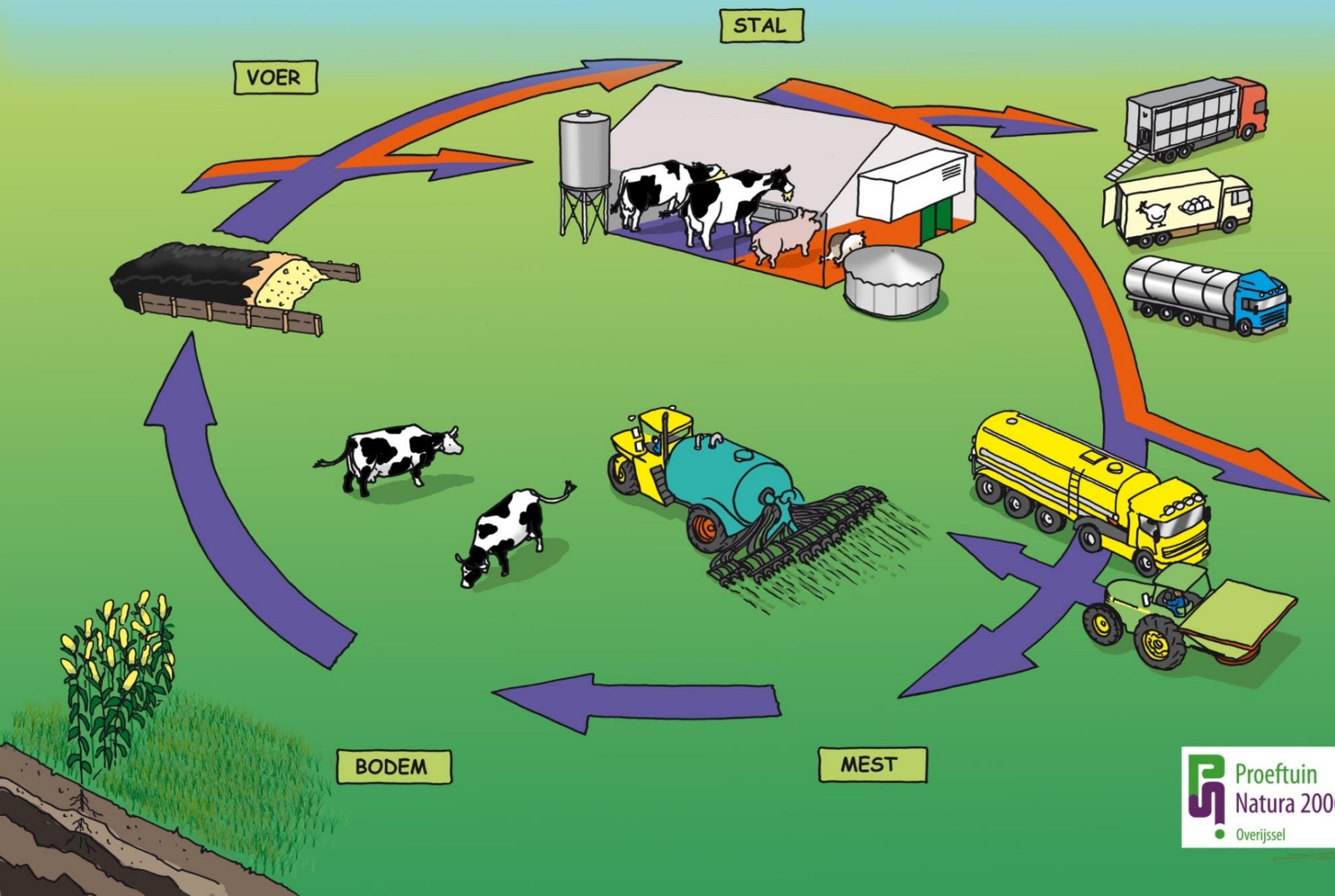
Ammoniakreductie, veel bereikt?

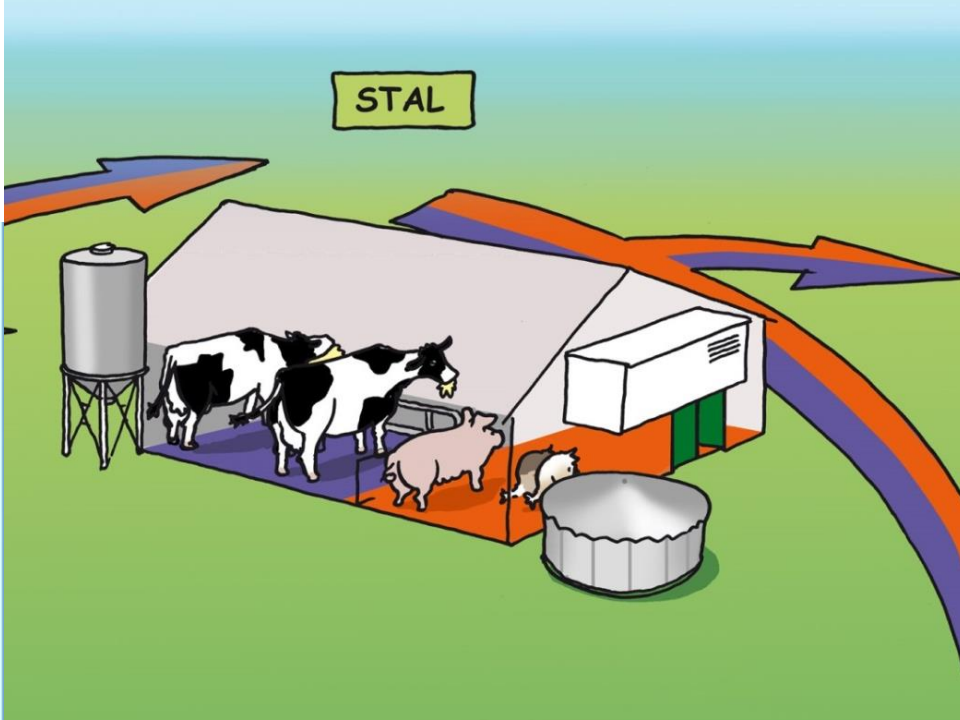

Of: Ammoniak, de rek eruit?

Ammoniak (NH_3)

- Omzetten in de nuttige meststof ammonium (via aanzuren)
- Verkleinen besmeurd oppervlak (roosters, sleuven, mestschuif)
- Verlagen temperatuur (koelen)
- Minder ventilatie
- Scheiden van mest (m.n. effect toediening, raffinage)

Emissiewaarde
Actualiseren
2013
11?? Of 13!!

Welzijn vs. Milieu (duurzaam)

Aanscherping Besluit
Huisvesting per 2015:

Emissie / koe / jaar:

Oud: 11

Nieuw: 13

Diercategorie	Maximale emissiewaarde voor ammoniak als bedoeld in artikel 3, eerste lid, in kg NH ₃ per dierplaats per jaar			Aantal dieren als bedoeld in artikel 2, derde lid
	A	B	C	
hoofdcategorie rundvee				
melk- en kalkoeien ouder dan 2 jaar	12,2	11,0	8,6	10

Einde van de sleepvoet?

- LTO: vanaf 2017, als er alternatieven zijn
- Aanzuren / extra water / extra weidegang

Aanscherping emissiearme aanwending

- Bouwland: Eén werkgang onderwerken verplicht
- Grasland op klei en veen in de bodem
 - Of op de bodem met slangenaanvoer, aangezuurd of waterspray of innovatie

Resultaten tot nu toe

-Aanzuren, tegenvallende reductie, zwavelbelasting

Alternatieven zuur, precisiewerk (foam)

- **Aanwenden met water, boven verwachting**

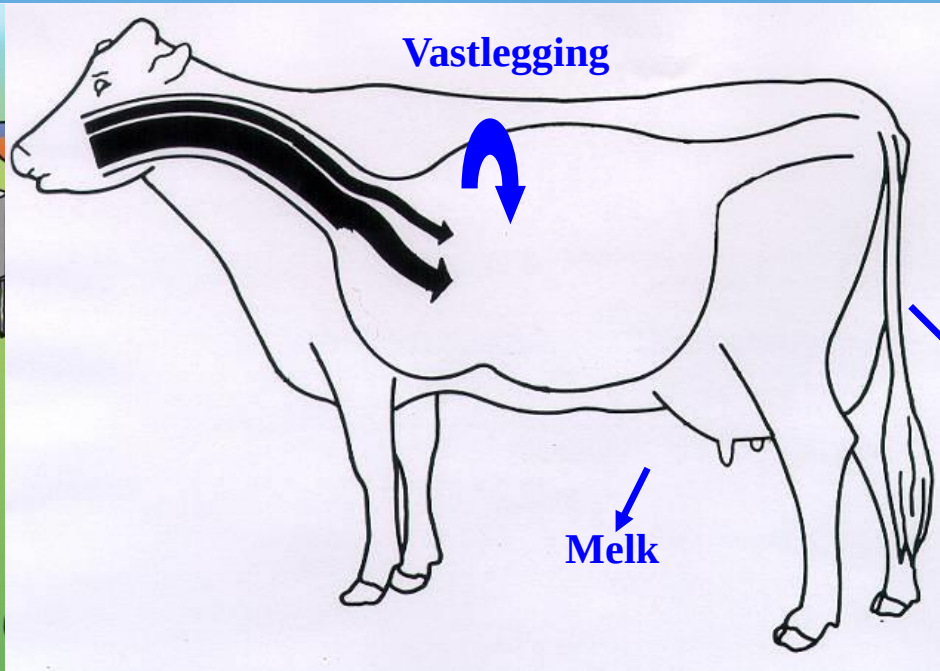
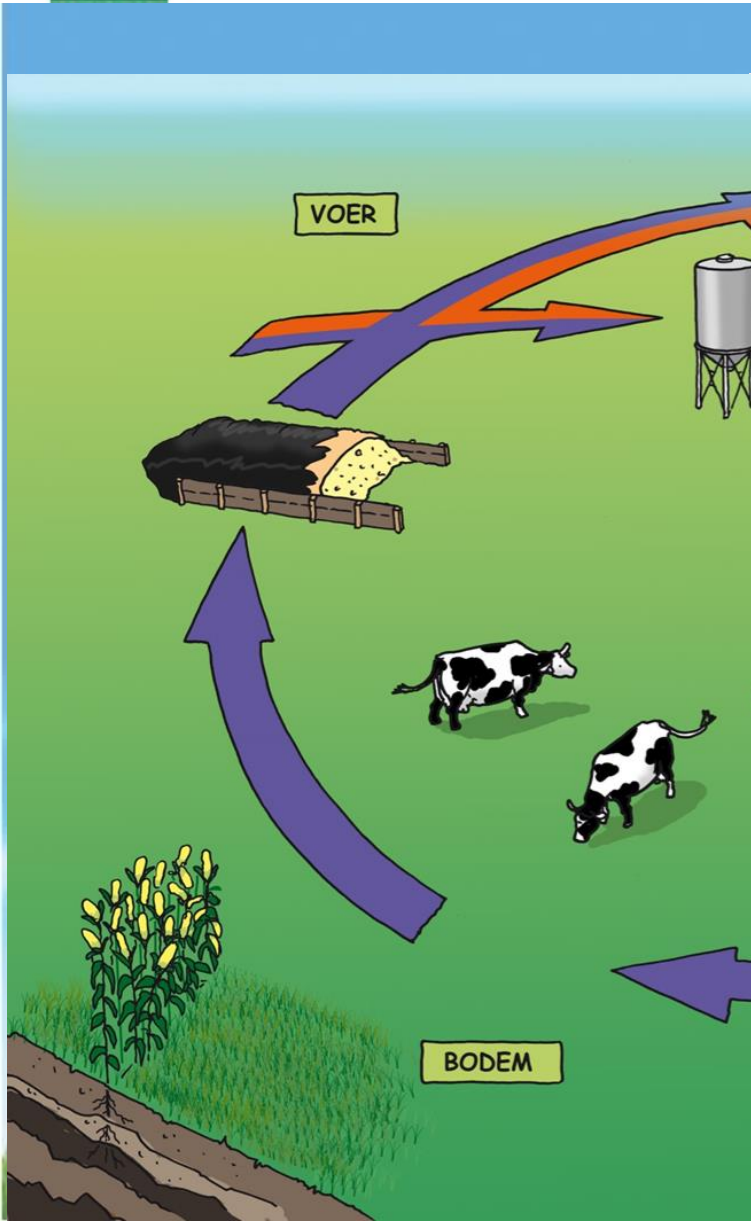
Sleepslang voldoende? Aandacht voor borging

- **Weiden, meer uren, meer reductie**

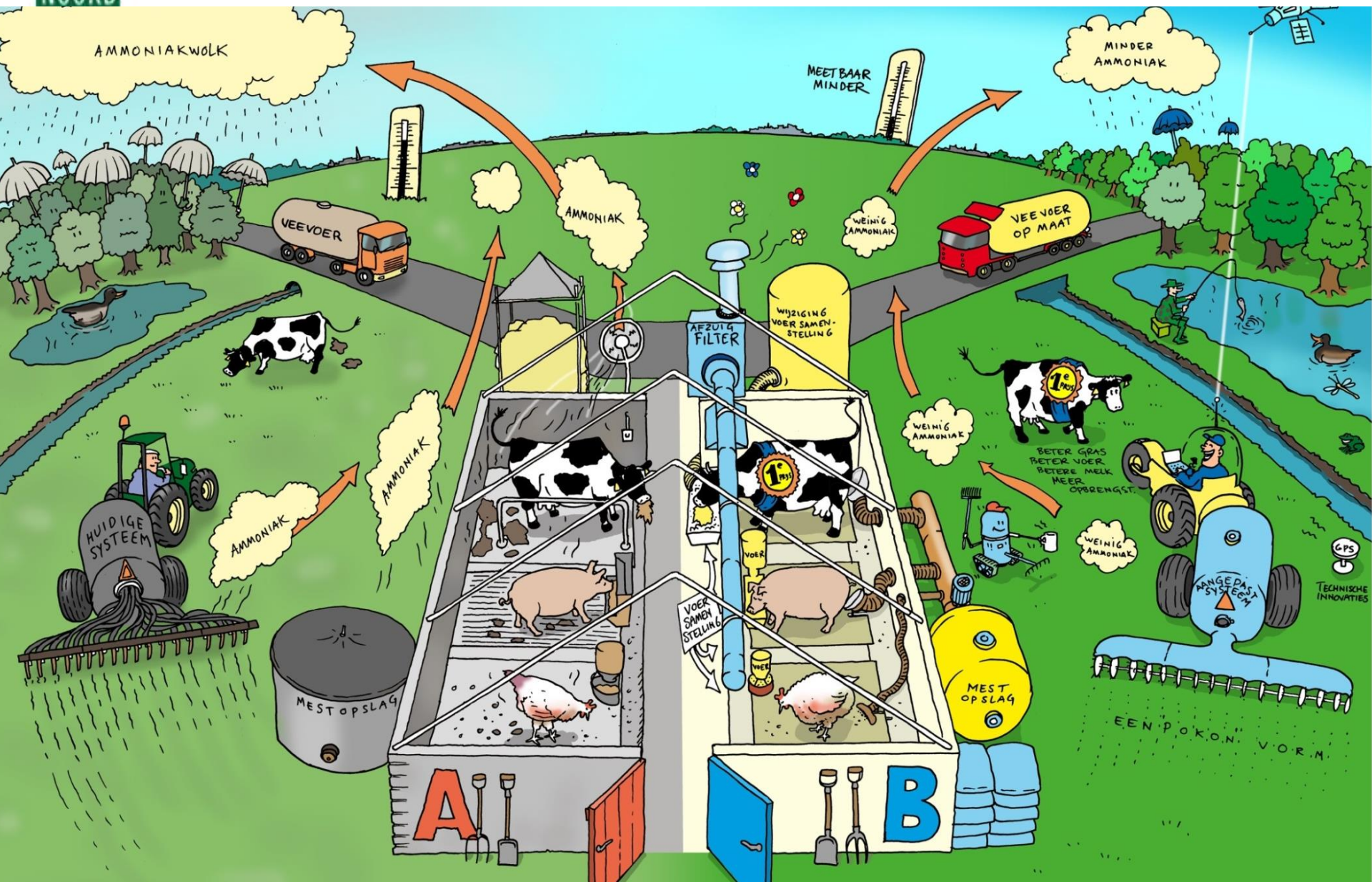
Borging, zuivelketen. Risico is verplichting

Principe BEA

BEA: berekening hoeveelheid
Totaal Ammoniaktaal N = urine-N

Dank voor jullie aandacht

@Wiebren

hygienisatie dikke fractie

compostering

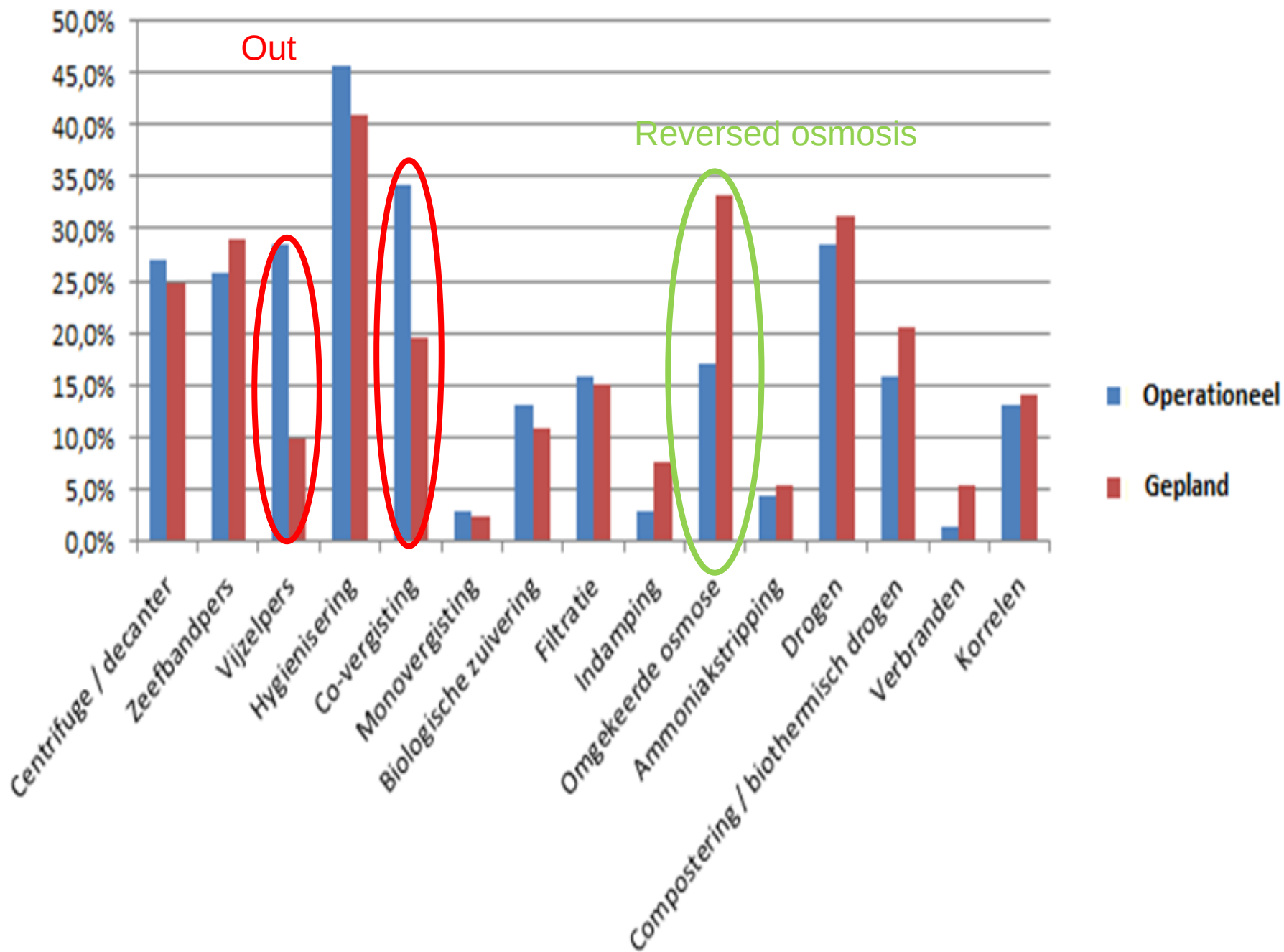
export via covergisting

drogen en korrelen

AERIUS

- Emissiebronnen
- Rekenpunten
- Resultaten
- Grafiek**
- Tabel
- Filteren
- Rekenvoorkeuren
- Help
- Handleiding

NATURA 2000

CALCULATOR

2013 ▼ NH3 ▼

Legenda

Achtergrondkaart/top10nl

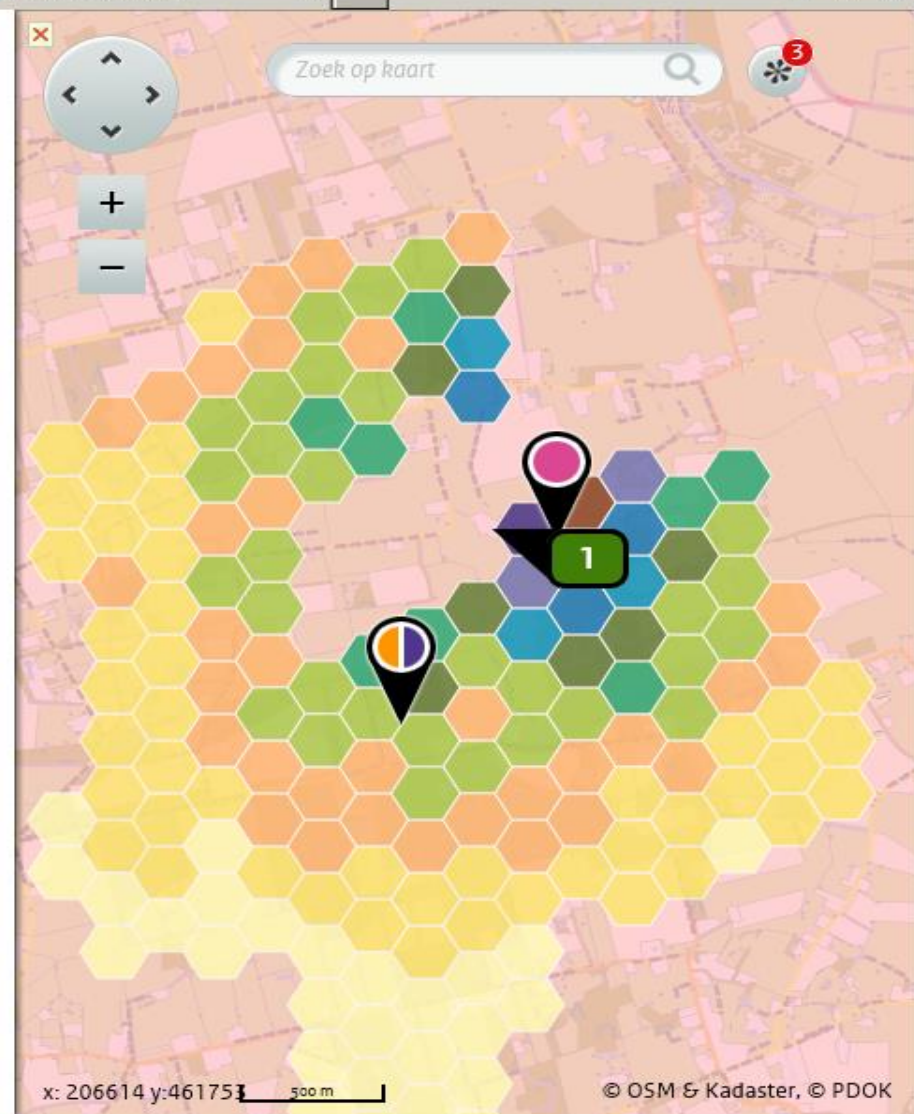
Depositle NH3

0-1	7-10	50-75
1-2	10-15	75-100
2-3	15-20	100-150
3-5	20-30	>= 150
5-7	30-50	

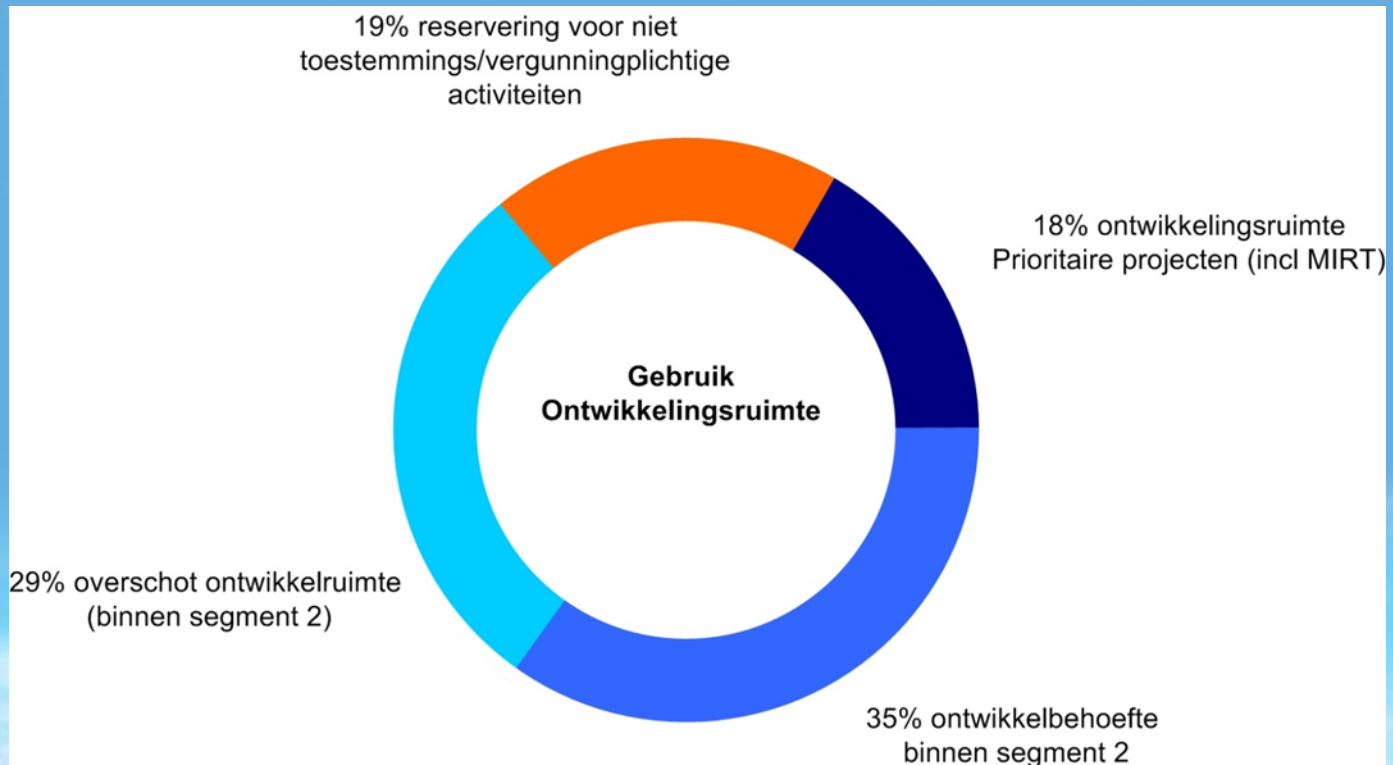
Geografische rekengrondslag

Rekenmarkers

Sluit

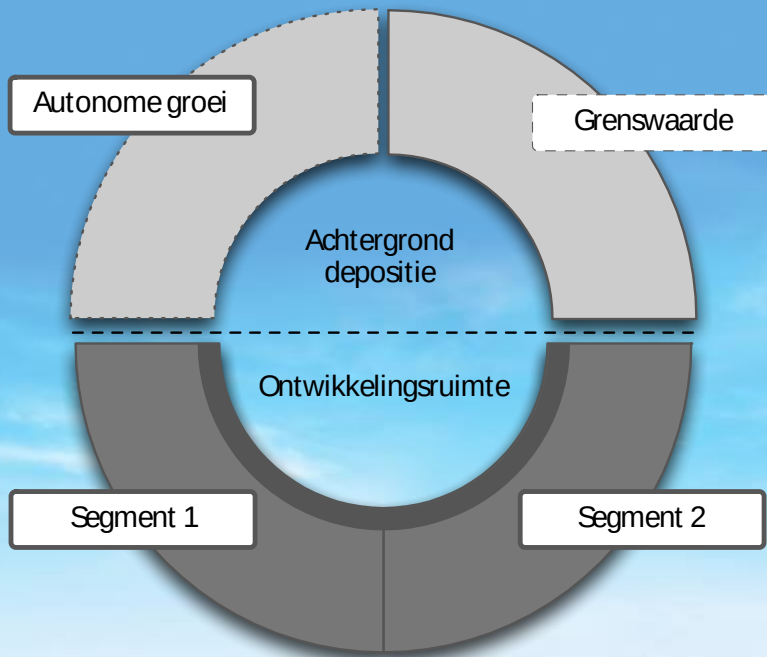

Prognose gebruik ontwikkelruimte

Ontwikkelruimte

- niet toestemmingsplichtige handelingen (autonoom)
- activiteiten onder grenswaarde: 1 mol
- concrete prioritaire projecten incl 10% marge (segment 1)
- vrije ruimte alle sectoren (segment 2)

segment 1:

MIRT-project, 130 km/h,
overige concrete projecten
(provincies, EZ, DEF)

segment 2:

vrije ruimte, nader te
concretiseren activiteiten
Landbouw: landelijk 5,6 kton